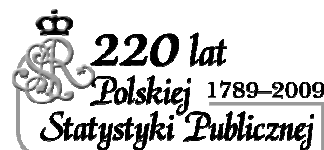

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Wyniki wstępne

Badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej w III kwartale 2009 roku

WYNIKI BADANIA

Liczba osób objętych badaniem obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej w III kwartale 2009 roku wyniosła **17,8 tys.** (łącznie z małym ruchem granicznym), z tego: **Polacy – 9,2 tys. i cudzoziemcy – 8,6 tys.**

Spośród cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską ponad 6% posiadało Kartę Polaka.

Ruch graniczny osób na granicy polsko-ukraińskiej według danych Straży Granicznej w III kwartale 2009 r. wyniósł:

- liczba **Polaków** powracających do Polski – **735,3 tys., tj. o 6,2% więcej** niż w II kwartale 2009 r., natomiast **o 50,8% mniej** w stosunku do III kwartału 2008 r.,
- liczba **cudzoziemców** opuszczających Polskę – **923,5 tys., tj. o 22,5% więcej** niż w II kwartale 2009 r. i **o 13,6% więcej** w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Wśród ogółu cudzoziemców przyjeżdżających do Polski przez granicę polsko-ukraińską 88,7% stanowili obywatele Ukrainy.

*Wśród osób przekraczających granicę polsko-ukraińską dominowali **zmotoryzowani** – 83,3% Polaków i 89,2% cudzoziemców. Osoby przekraczające badaną granicę **pieszo** stanowiły 15,1% wśród Polaków i 7,2% wśród cudzoziemców, natomiast podróżujący **koleją** odpowiednio 1,6% i 3,6%.*

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-ukraińską

Zwiększenie ruchu granicznego Polaków i cudzoziemców w III kwartale br. wpłynęło na wzrost wydatków poniesionych za granicą. Wzrost liczby przekraczających granicę Polaków oraz ich wydatków był mniejszy niż cudzoziemców.

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wyniosła **1 465,2 mln zł**, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków w tym okresie wyniosły **300,4 mln zł**. W III kwartale 2009 r. wydatki cudzoziemców wyniosły **596,1 mln zł**, natomiast Polaków **117,1 mln zł** i były wyższe w porównaniu z II kwartałem br. odpowiednio **o 19,3% i 16,4%**. Wydatki poniesione przez cudzoziemców w III kwartale br. były wyższe niż w analogicznym okresie 2008 roku o 12,3%, zaś w przypadku Polaków były one niższe o 48,3%.

W III kwartale 2009 r., w stosunku do poprzedniego kwartału, wyższe były **wydatki cudzoziemców** na zakup produktów zbożowych i wyrobów cukierniczych (o około 164%), kawy, herbaty, kakao i napojów bezalkoholowych (o około 69%), materiałów budowlanych (o ponad 50%), odzieży i obuwia (o około 48%), środków czystości i artykułów kosmetyczno-

-toaletowych (o około 28%) oraz sprzętu gospodarstwa domowego i RTV (o ponad 26%). Cudzoziemcy wydali natomiast mniej środków na zakup warzyw, owoców i ich przetworów – o ponad 45%, a także na zakup części i akcesoriów do środków transportu – o ponad 23%. Z kolei wydatki cudzoziemców na usługi zwiększyły się w tym samym okresie o 32%.

W III kwartale 2009 r., w porównaniu z II kwartałem br., wzrosły **wydatki Polaków** na zakup części i akcesoriów do środków transportu (o ponad 26%), kawy, herbaty, kakao i napojów bezalkoholowych (o ponad 15%) oraz paliw (o ponad 13%). Polacy mniej wydali natomiast na zakup artykułów do wystroju mieszkań (o ponad 17%), odzieży i obuwia (o ponad 11%) oraz warzyw, owoców i ich przetworów (o ponad 10%). W okresie tym wyższe były wydatki Polaków na usługi – o około 75%.

Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce w III kwartale br. ukształtowały się na poziomie ok. 645 zł i były niższe w stosunku do poprzedniego kwartału o 3,8%. Natomiast średnie wydatki 1 Polaka za granicą wyniosły ok. 159 zł i były wyższe w porównaniu z II kwartałem br. o 7,4%. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego średnie wydatki Polaków były o 5,3% wyższe, a cudzoziemców nieznacznie niższe – o 1,1%.

W III kwartale 2009 r. cudzoziemiec przeciętnie wydawał najwięcej na materiały budowlane – 290 zł, sprzęt gospodarstwa domowego i RTV – 100 zł, części i akcesoria do środków transportu – 65 zł oraz mięso i wyroby mięsne – 47 zł. Natomiast Polak przeciętnie wydawał najwięcej na paliwo – 81 zł, napoje alkoholowe – 18 zł i wyroby cukiernicze – 13 zł.

Podstawowe informacje dotyczące ruchu granicznego oraz wydatków Polaków i cudzoziemców według województw w III kwartale 2009 r. przedstawia poniższa tabela:

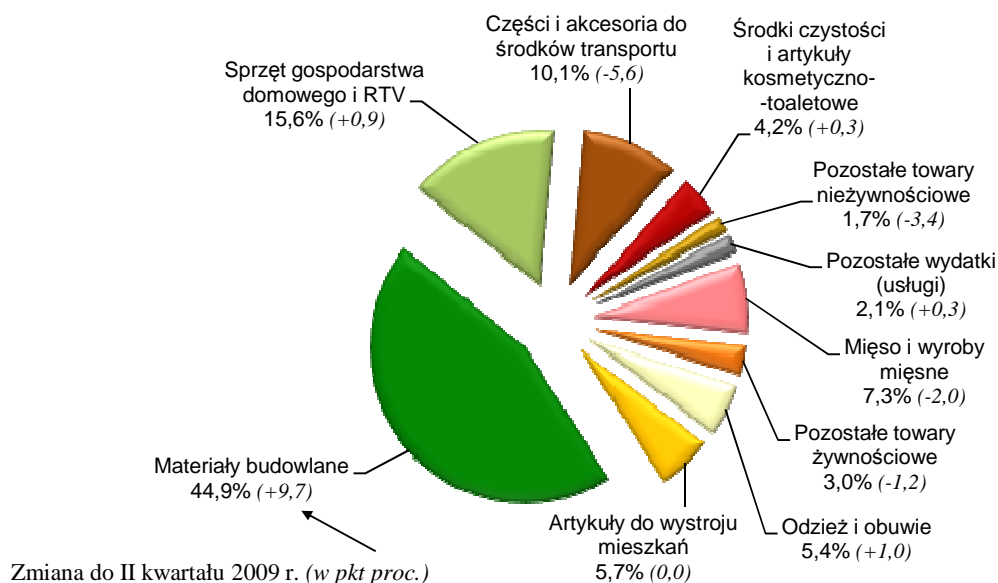
Wyszczególnienie a – liczby bezwzględne b – II kwartał 2009 r. = 100 c – III kwartał 2008 r. = 100	Polacy		Cudzoziemcy		
	województwo				
	lubelskie	podkarpackie	lubelskie	podkarpackie	
Ruch graniczny ¹ (tys.)	a	322,0	413,3	458,3	465,2
	b	107,4	105,2	125,1	120,1
	c	66,8	40,8	122,1	106,4
Wydatki ogółem (mln zł)	a	59,2	57,9	293,1	303,0
	b	111,3	122,2	104,5	138,3
	c	59,6	45,6	105,5	136,7
Średnie wydatki (zł)	a	184,0	140,1	639,5	651,2
	b	104,0	111,5	83,7	112,2
	c	89,6	111,7	77,7	128,7

W **strukturze wydatków cudzoziemców** w Polsce dominowały, podobnie jak w poprzednich okresach, wydatki na towary nieżywnościowe – 87,6%. Na towary żywnościowe przypadło 10,3% ogółu wydatków, a na usługi – 2,1%, z tego wydatki na usługi gastronomiczne stanowiły 1,3%, a na noclegi – 0,8%. Wśród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem nadal cieszyły się materiały budowlane. Duży odsetek stanowiły też wydatki na zakup sprzętu gospodarstwa domowego i RTV oraz części i akcesoriów do środków transportu. Natomiast z towarów żywnościowych najchętniej kupowano mięso i wyroby mięsne.

Szczegółową strukturę wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w III kwartale 2009 roku przedstawia wykres 1.

¹ Polacy – powracający do kraju, cudzoziemcy – opuszczający Polskę.

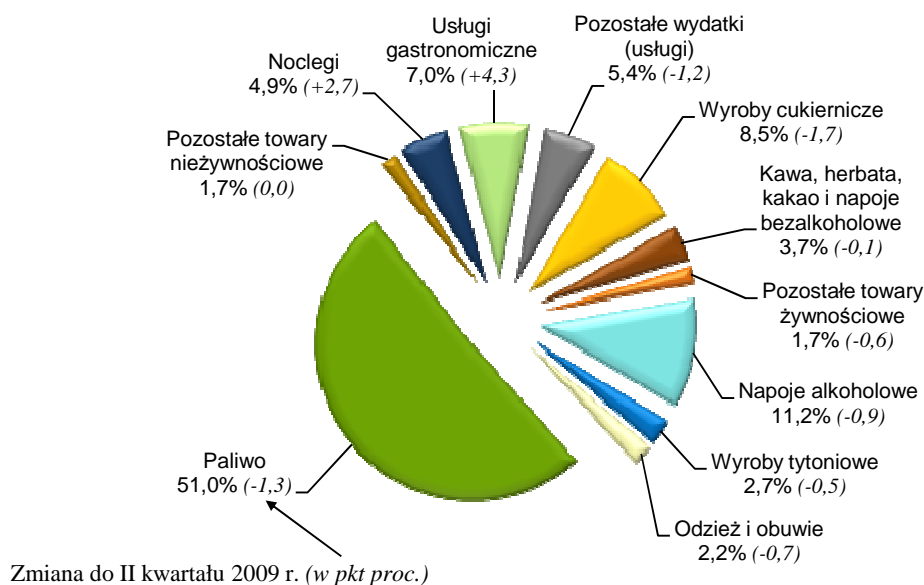
Wykres 1. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską

W strukturze wydatków Polaków za granicą przeważały wydatki na zakup towarów nieżywnościowych (około 55%), w tym w szczególności na zakup paliwa (51%). Wydatki na towary żywnościowe stanowiły 14% ogółu wydatków poniesionych przez Polaków (spośród artykułów żywnościowych najczęściej kupowano wyroby cukiernicze). Znaczący udział miały również wydatki na napoje alkoholowe (ponad 11%). W porównaniu z cudzoziemcami, Polacy relatywnie więcej wydawali za granicą na usługi.

Szczegółową strukturę wydatków poniesionych przez Polaków za granicą w III kwartale 2009 roku przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Struktura wydatków poniesionych za granicą przez Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską

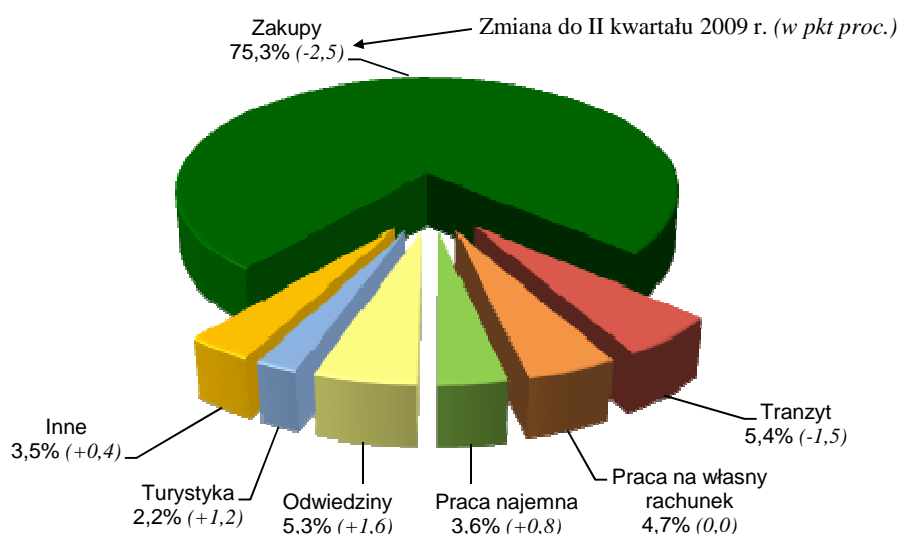

Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu wizyty

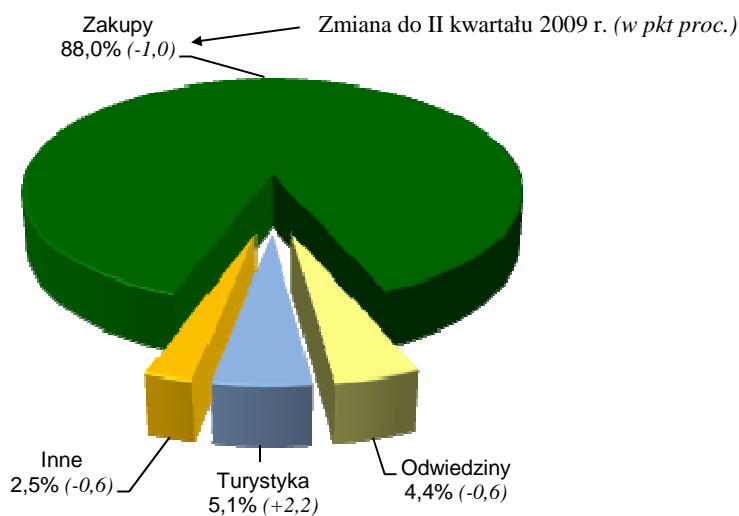
Najczęstszym celem przyjazdu cudzoziemców do Polski było dokonanie zakupów (podobnie jak w II kwartale 2009 r.), następnie praca, tranzyt, odwiedziny i turystyka. Dokonanie zakupów było również nadal dominującym celem wyjazdu za granicę deklarowanym przez Polaków. Polacy wyjeżdżali także w celach turystycznych i w odwiedziny.

Strukturę cudzoziemców i Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu wizyty przedstawiają wykresy 3 i 4.

Wykres 3. Struktura cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu wizyty w Polsce

Wykres 4. Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu pobytu za granicą

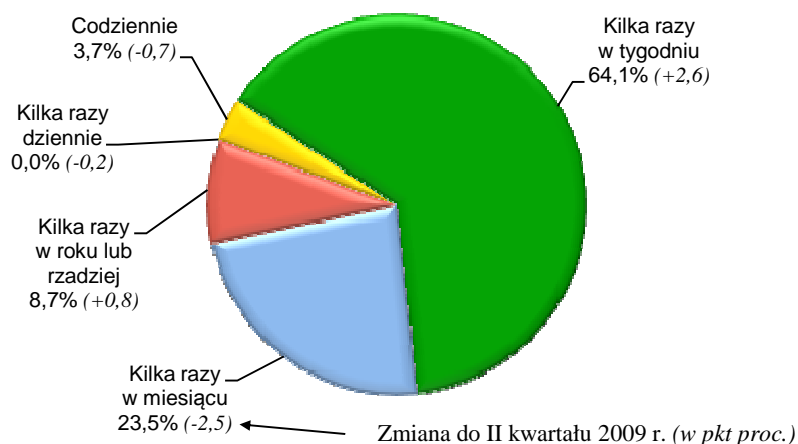
Częstotliwość przekraczania granicy polsko-ukraińskiej przez Polaków i cudzoziemców

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem przekraczało granicę kilka razy w tygodniu (ok. 64%) i kilka razy w miesiącu (co czwarty badany). Z kolei najwięcej Polaków przekraczało granicę kilka razy w miesiącu (ok. 44%) i kilka razy w tygodniu (co trzeci badany).

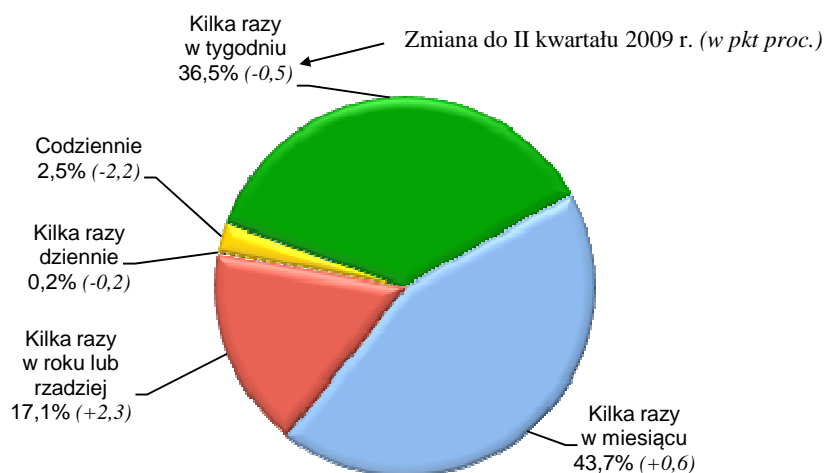
Wyraźnie widać zmniejszający się udział Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę bardzo często, tzn. kilka razy dziennie (prawie do 0%) lub codziennie. Zmniejszył się również odsetek cudzoziemców przekraczających granicę kilka razy w miesiącu, natomiast wzrósł odsetek przekraczających granicę kilka razy w tygodniu i kilka razy w roku lub rzadziej. Z kolei wśród Polaków zmniejszył się odsetek przekraczających granicę kilka razy w tygodniu, a wzrósł odsetek przekraczających granicę kilka razy w miesiącu i kilka razy w roku lub rzadziej.

Szczegółową strukturę przekraczania granicy według częstotliwości w III kwartale 2009 r. zaprezentowano na wykresach 5 i 6.

Wykres 5. Struktura cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według częstotliwości przekraczania granicy

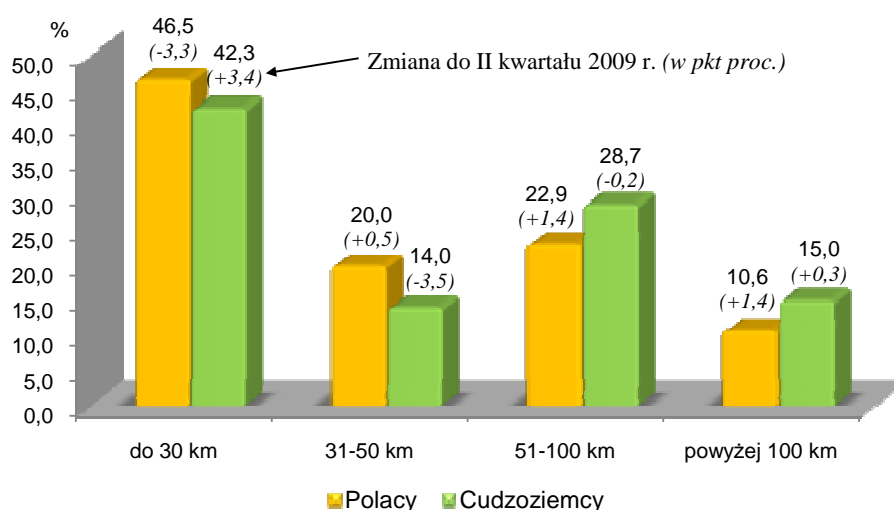
Wykres 6. Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według częstotliwości przekraczania granicy

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy

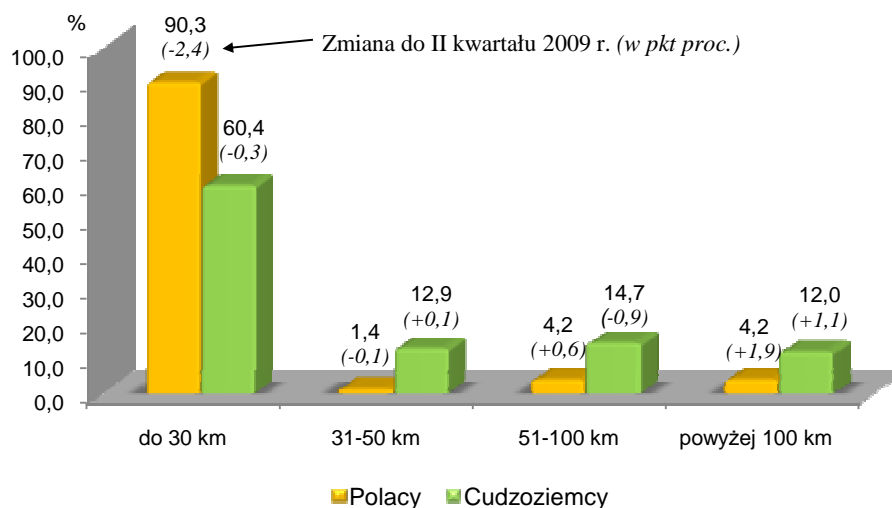
Badanie przeprowadzone w III kwartale 2009 r. potwierdza wcześniejsze wyniki, że przekraczający granicę polsko-ukraińską cudzoziemcy, podobnie jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy (ponad 56% cudzoziemców i ok. 67% Polaków), przy czym ponad 42% cudzoziemców i ok. 47% Polaków mieszkało w pasie do 30 km. Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zamieszkiwało około 15% cudzoziemców i około 11% Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską (wykres 7).

Wykres 7. Struktura Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według odległości miejsca zamieszkania od granicy

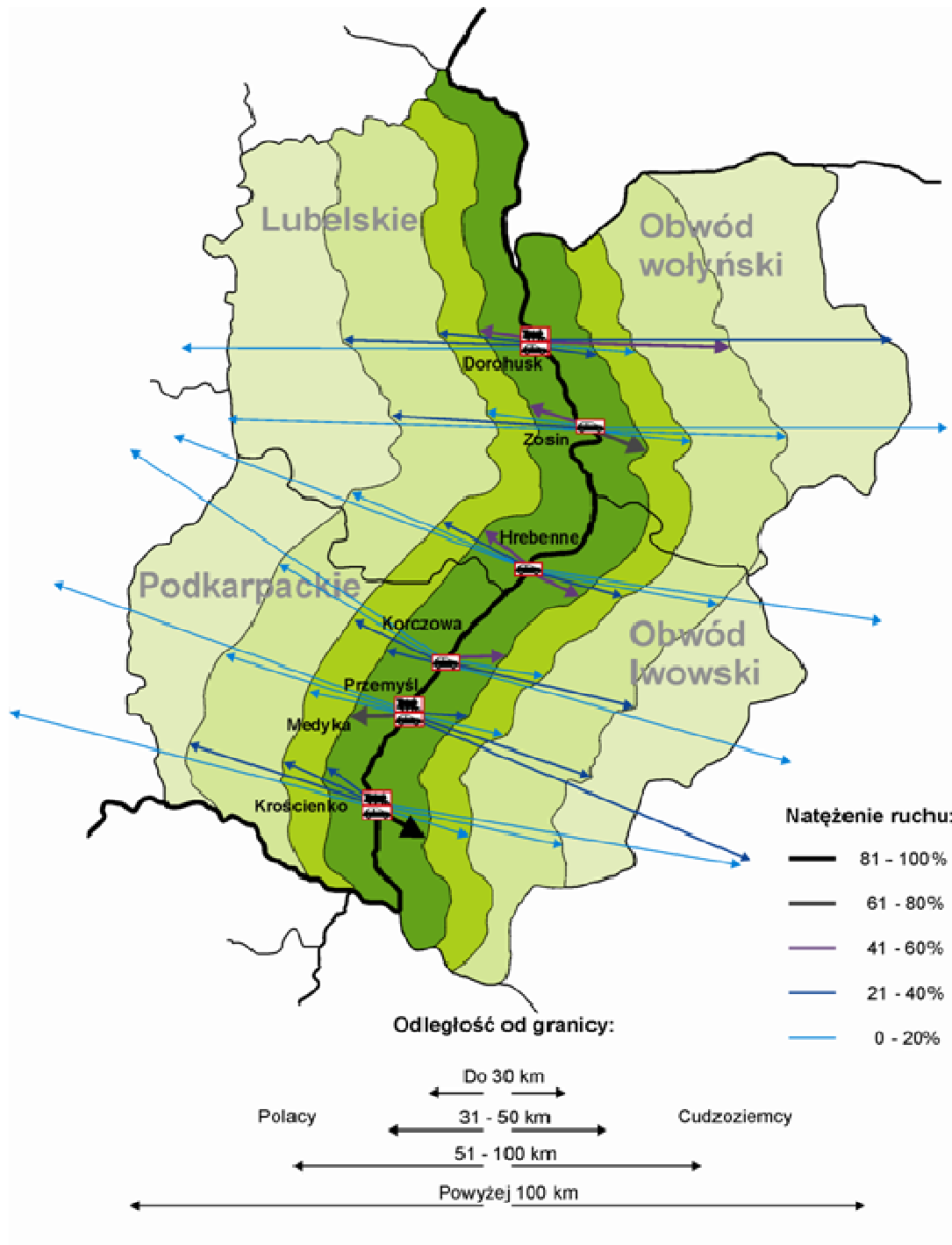
Przekraczający granicę cudzoziemcy oraz Polacy najchętniej dokonywali zakupów w odległości do 50 km od granicy – ponad 73% cudzoziemców i aż 92% Polaków. Z kolei w odległości powyżej 100 km zakupów dokonywał co ósmy cudzoziemiec i 4% Polaków (wykres 8).

Wykres 8. Struktura Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według odległości miejsca dokonania zakupów od granicy

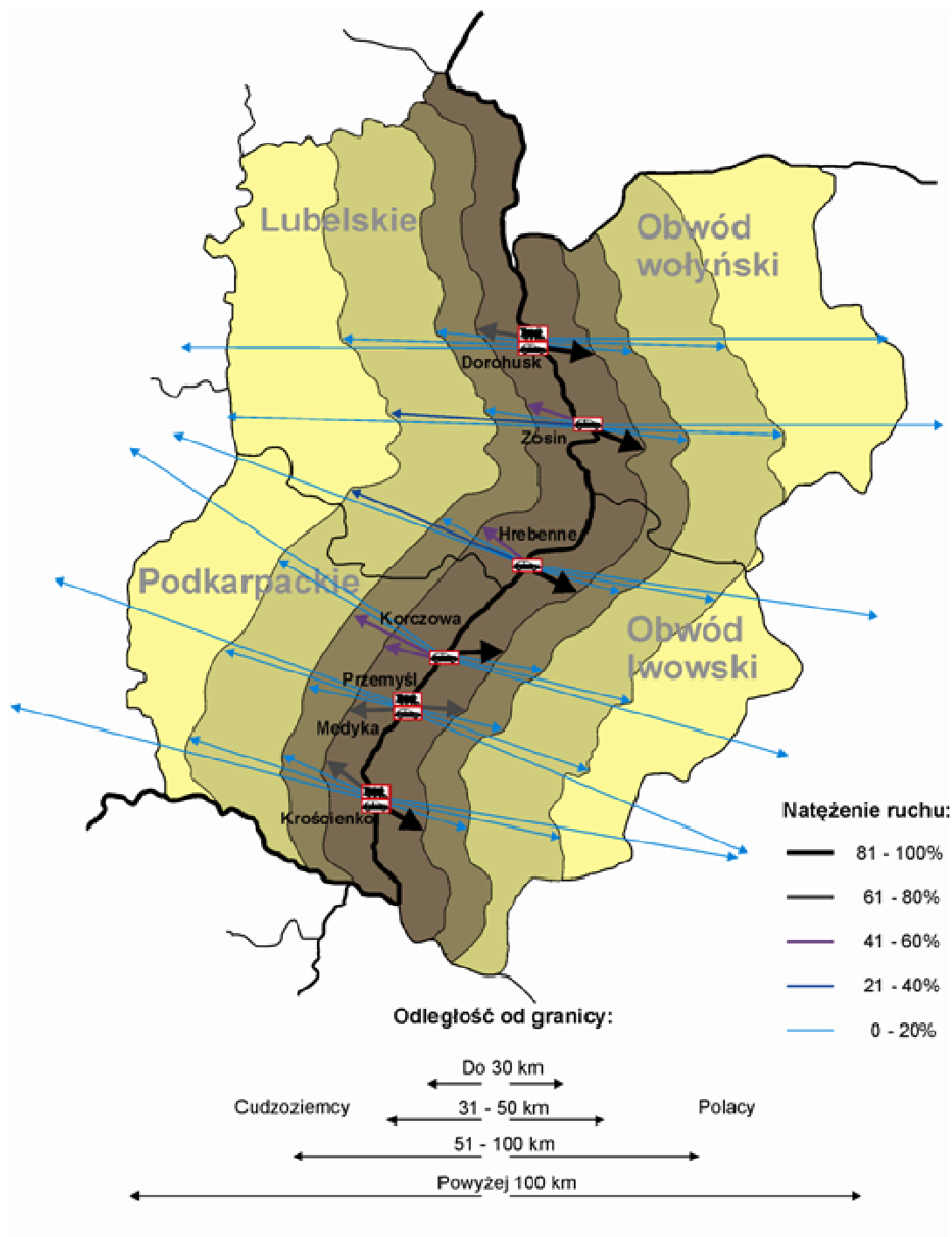
Wyniki badania ankietowego za III kwartał 2009 r. na przejściach na granicy polsko-ukraińskiej, przy uwzględnieniu odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów, potwierdzają dokonaną w poprzednich kwartałach delimitację obszarów oddziaływania badanego odcinka granicy (mapy 1 i 2).

Mapa 1. Delimitacja obszarów oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską

Największa liczba cudzoziemców i Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską zamieszkiwała w pasie do 30 km od granicy. Natomiast niewielki odsetek wśród badanych, zarówno Polaków jak i cudzoziemców, mieszkał w odległości powyżej 100 km od granicy.

Mapa 2. Delimitacja obszarów oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca dokonania zakupów przez Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską

Ponad 90% Polaków oraz 60% cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską dokonywało zakupów w odległości do 30 km od granicy. W pasie 30-50 km od granicy zakupów dokonywało 12% cudzoziemców, podobnie jak w odległości powyżej 100 km od granicy.

Mały ruch graniczny

Wejście Polski do strefy Schengen i otwarcie granic dla Polaków wewnątrz Unii Europejskiej spowodowało pewne utrudnienia w przekraczaniu granicy dla cudzoziemców zza wschodniej granicy (konieczność posiadania wiz). W celu ułatwienia ruchu przygranicznego została zawarta *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego*², która weszła w życie z dniem 1 lipca 2009 roku. Postanowieniami umowy są objęci obywatele obu państw zamieszkujący w strefie przygranicznej. Nowe przepisy mają większe znaczenie dla obywateli ukraińskich niż polskich, gdyż Polacy mogą podróżować i przebywać na terytorium Ukrainy do 90 dni bez konieczności posiadania wiz.

Mały ruch graniczny – regularne przekraczanie wspólnej granicy przez mieszkańców strefy przygranicznej w celu przebywania w strefie przygranicznej ze względów społecznych, kulturalnych lub rodzinnych oraz z uzasadnionych powodów ekonomicznych, które nie są uznawane za działalność zarobkową, przez okres do 60 dni każdorazowo, ale nie więcej niż łącznie 90 dni w okresie każdego 6 miesięcy liczonych od dnia pierwszego przekroczenia granicy.

W polskiej strefie przygranicznej znajduje się 1575 miejscowości położonych w 97

Strefa przygraniczna obejmuje obszar jednostek podziału administracyjnego, sięgający nie dalej niż 30 kilometrów od wspólnej granicy. Jeśli część takiej jednostki podziału administracyjnego jest położona w odległości między 30 a 50 kilometrem od linii granicy, uznaje się ją mimo tego za część strefy przygranicznej.

gminach i 19 powiatach. Z tego na terenie województwa podkarpackiego znajduje się 588 miejscowości położonych w 43 gminach i 8 powiatach. Natomiast na terenie województwa lubelskiego znajduje się 987 miejscowości położonych w 54 gminach i 11 powiatach. W strefie przygranicznej znajdują się m.in. Przemyśl, Jarosław, Sanok, Zagórz, Żurawica, Lubaczów, Lesko oraz Tomaszów Lubelski, Hrubieszów i Włodawa. Gminy strefy przygranicznej

po stronie polskiej obejmują łącznie obszar 13,4 tys. km², który zamieszkuje 822,4 tys. ludności.

W skład ukraińskiej strefy przygranicznej wchodzi 1107 miejscowości znajdujących się w 23 rejonach. Do strefy przygranicznej należy: 7 rejonów z obwodu wołyńskiego, w tym szacki i lubomelski w całości; 12 rejonów z obwodu lwowskiego, w tym rejony sokalski, mościski, starosamborski i turczański w całości; 4 rejony z obwodu zakarpacciego, w tym wielkobereżeński w całości. Rejony strefy przygranicznej po stronie ukraińskiej obejmują łącznie obszar 24,0 tys. km², który zamieszkuje 1241,1 tys. ludności.

Według danych Straży Granicznej w III kwartale 2009 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) granicę przekroczyło 18,4 tys. cudzoziemców w kierunku do Polski i tyle samo z Polski, co stanowiło 2,0% przekroczeń cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej. Najwięcej przekroczeń odnotowano na przejściu drogowym w Medyce – ok. 46% przekraczających granicę w ramach MRG. Daje się zauważyć wzrost liczby osób przekraczających granicę w ramach MRG. We wrześniu było łącznie 28,9 tys. przekroczeń granicy w ramach MRG, co stanowiło 5,0% ogółu przekroczeń cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej w tym miesiącu. Wśród Polaków nie odnotowano przekroczeń granicy w ramach MRG.

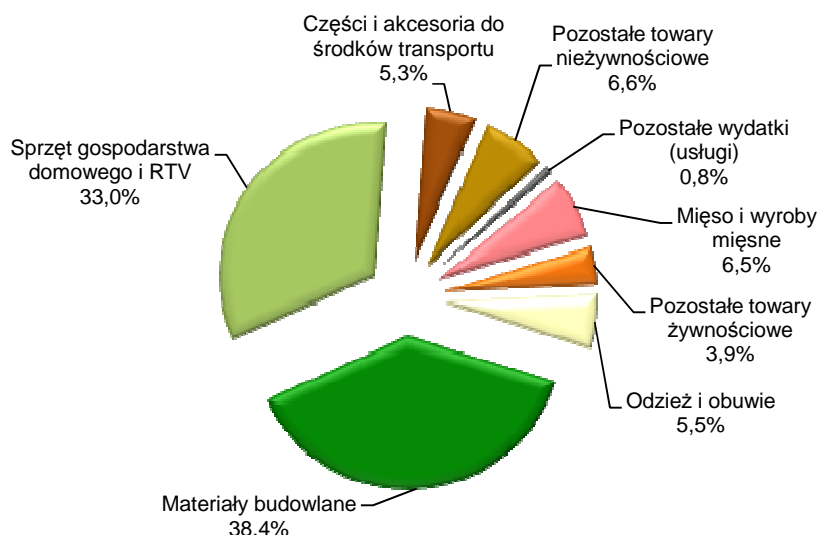
Mieszkańcy strefy przygranicznej – osoby posiadające udokumentowane miejsce stałego zamieszkania w strefie przygranicznej przez okres nie krótszy niż 3 lata oraz ich współmałżonkowie i dzieci pozostające na ich utrzymaniu.

² Ustawa z dnia 6 marca 2009 r. o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, (DzU nr 66 z dnia 4 maja 2009 r., poz. 555).

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych przez mieszkańców Ukrainy przekraczających granicę w ramach małego ruchu granicznego w polskiej strefie przygranicznej wyniosła ok. 7,4 mln zł, co stanowiło 1,2% wydatków poniesionych przez Ukraińców w Polsce.

Strukturę wydatków przedstawia wykres 9.

Wykres 9. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG

Średnie wydatki przypadające na jednego mieszkańca Ukrainy przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG wyniosły 422 zł. Przeciętnie najwięcej wydawano na sprzęt gospodarstwa domowego i RTV – 177 zł, materiały budowlane – 155 zł oraz mięso i wyroby mięsne – 42 zł.

Najczęstszym celem przyjazdu cudzoziemców do Polski w ramach MRG było dokonanie zakupów (ponad 85%) i odwiedziny (ponad 7%). Cudzoziemcy posiadający zezwolenie MRG najczęściej przekraczali granicę kilka razy w tygodniu (ponad 61%) i kilka razy w miesiącu (ponad 25%).

PODSUMOWANIE

Wyniki badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej pozwalają na stwierdzenie, że procesy zachodzące na obszarach transgranicznych mają duże znaczenie dla ich rozwoju społeczno-gospodarczego.

Największą intensywność zjawisk związanych z ruchem granicznym występuje na obszarach położonych w pasie do 50 km wzdłuż granicy, o czym świadczy między innymi odsetek osób przekraczających granicę, które ponosiły wydatki w tym pasie (ponad 73% cudzoziemców i ponad 91% Polaków), jak również fakt, że mieszkańcy miejscowości zlokalizowanych na tym obszarze stanowili zdecydowaną większość wśród przekraczających granicę (ponad 56% cudzoziemców i ponad 66% Polaków).

Wartość obrotu towarów w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej (szacunek wstępny według cen bieżących) w III kwartale 2009 r., jest znacząca w relacji z obrotami handlu zagranicznego Polski:

- Wartość wydatków na zakup towarów poniesionych w Polsce przez cudzoziemców, deklarujących jako kraj stałego zamieszkania Ukrainę, stanowi około **23,0% wartości eksportu** z Polski na Ukrainę przypadającej średnio na kwartał 2009 roku³.
- Wartość wydatków na zakup towarów poniesionych za granicą przez Polaków, deklarujących jako kraj pobytu Ukrainę, stanowi około **14,9% wartości importu** z Ukrainy do Polski przypadającej średnio na kwartał 2009 roku⁴.

Znacząca jest również wartość obrotu towarów w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej w III kwartale 2009 r., w relacji z obrotem handlu zagranicznego województw lubelskiego i podkarpackiego:

- Wartość wydatków na zakup towarów poniesionych w Polsce przez cudzoziemców, deklarujących jako kraj stałego zamieszkania Ukrainę, przekraczających granicę polsko-ukraińską w województwie lubelskim, stanowi **21,0%** wartości średniego kwartalnego eksportu ogółem z województwa lubelskiego. Analogiczna relacja dla województwa podkarpackiego wynosi **11,1%**⁵.
- Wartość wydatków na zakup towarów poniesionych za granicą przez Polaków, deklarujących jako kraj pobytu Ukrainę, przekraczających granicę polsko-ukraińską w województwie lubelskim stanowi ok. **6,7%** wartości średniego kwartalnego importu ogółem z województwa lubelskiego. Analogiczna relacja dla województwa podkarpackiego wynosi **2,6%**⁶.

Należy zauważyć, że w III kwartale 2009 r. wzrosła liczba osób przekraczających granicę polsko-ukraińską w porównaniu z poprzednim kwartałem, co przyczyniło się do zwiększenia wartości wydatków poniesionych za granicą, zwłaszcza cudzoziemców. Wydatki cudzoziemców wzrosły również w porównaniu z III kwartałem 2008 roku, natomiast wartość wydatków Polaków zmniejszyła się o prawie połowę.

Ważnym elementem ułatwiającym przekraczanie granicy było wprowadzenie małego ruchu granicznego. Wpływa to pozytywnie na aktywizację obszaru przygranicznego poprzez ożywienie handlu przygranicznego w sklepach i na targowiskach, który podupadł po wejściu Polski do strefy Schengen.

UWAGI METODYCZNE

Począwszy od III kwartału 2008 roku Urząd Statystyczny w Rzeszowie, we współpracy z Urzędem Statystycznym w Lublinie, prowadzi badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej. Badanie dotyczy obrotu nierejestrowanego na dokumentach celnych SAD. Uruchomiono je w związku z zapotrzebowaniem informacyjnym w kontekście nowych uwarunkowań międzynarodowych – wejście Polski do strefy Schengen, a w szczególności podpisanie w dniu 28 marca 2008 roku Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego. Badanie ma tym większe znaczenie, że wschodnia granica Polski jest zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. Prowadzone jest przy wsparciu Straży Granicznej i Służby Celnej oraz Wojewodów Podkarpackiego i Lubelskiego.

³ Wyniki wstępne. *Obroty handlu zagranicznego ogółem i według krajów I-VI 2009 r.*, www.stat.gov.pl. Wartość eksportu z Polski na Ukrainę w I półroczu 2009 r. wyniosła 5 085,0 mln zł.

⁴ Tamże. Wartość importu z Ukrainy do Polski w I półroczu 2009 r. wyniosła 1 301,6 mln zł.

⁵ Na podstawie sprawozdania o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe F-01/I-01 za okres I-VI 2009 r. Wartość sprzedaży na eksport podmiotów z województwa lubelskiego za okres I-VI 2009 r. wyniosła 2 746,8 mln zł, a z województwa podkarpackiego – 5 317,8 mln zł.

⁶ Tamże. Import z województwa lubelskiego za okres I-VI 2009 r. wyniósł 1 715,6 mln zł, a z województwa podkarpackiego 3 063,6 mln zł.

Tematem badania jest wysokość i struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców oraz wydatków poniesionych przez Polaków za granicą, między innymi na towary żywnościowe i nieżywnościowe, noclegi i inne usługi. Badane są również: cel podróży, odległość od granicy miejsca zamieszkania i miejsca dokonania zakupów, częstotliwość przekraczania granicy polsko-ukraińskiej, w przypadku Polaków – kraj pobytu za granicą, w przypadku cudzoziemców – kraj stałego zamieszkania oraz posiadanie Karty Polaka. Badanie jest w pewnym stopniu kontynuacją badania obrotów towarowych w ruchu granicznym prowadzonego przez GUS w latach 1994-2002, zostało jednakże zmodyfikowane i dostosowane do aktualnych potrzeb.

Badanie prowadzone jest na wszystkich przejściach drogowych i kolejowych z ruchem osobowym na granicy polsko-ukraińskiej.

Tabela 1. Wykaz przejść granicznych objętych badaniem

	Miejscowość	Rodzaj przejścia	Sposób przekroczenia granicy
województwo podkarpackie	Korczowa	drogowe	zmotoryzowany
	Krościenko	drogowe, kolejowe	zmotoryzowany i koleją
	Medyka	drogowe	zmotoryzowany i pieszo
	Przemyśl	kolejowe	koleją
województwo lubelskie	Dorohusk	drogowe, kolejowe	zmotoryzowany i koleją
	Hrebennie	drogowe	zmotoryzowany
	Zosin	drogowe	zmotoryzowany

Badaniem są objęci cudzoziemcy wyjeżdżający z Polski (mieszkający na stałe za granicą) i Polacy (mieszkający na stałe w Polsce) powracający do kraju przez granicę polsko-ukraińską: samochodami osobowymi, autokarami, motocyklami, pieszo oraz koleją. Badane są wylosowane osoby przekraczające granicę.

Ankieta wypełniana jest dla pojedynczej osoby lub jednorodnej grupy osób (np. rodziny) podróżującej razem i razem ponoszącej wydatki. Ankieta zawiera 8 pytań (w przypadku cudzoziemców dodane jest pytanie o Kartę Polaka), jest anonimowa i prosta w wypełnieniu. Formularze dla cudzoziemców przygotowane są w językach: ukraińskim, rosyjskim, angielskim, niemieckim i francuskim. Informacje są pozyskiwane w formie wywiadu lub samodzielnego wypełnienia ankiety przez respondenta. Badanie przeprowadzają profesjonalni ankieterzy statystyki publicznej.

Ankietyzacja prowadzona jest w wylosowane dni tygodnia w taki sposób, by w kwartale każdy dzień tygodnia wystąpił jeden raz.

Wartość wydatków podawanych przez respondentów w walutach obcych jest przeliczana na złotówki według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu, w którym przeprowadzono badanie.

Badany jest asortyment towarów cieszących się największym popytem, odpowiednio wśród Polaków i cudzoziemców.

Podstawę szacowania wyników stanowią dane z ankiet oraz informacje Straży Granicznej o ruchu granicznym na wszystkich przejściach na granicy polsko-ukraińskiej.

Badanie przeprowadzono na próbie około 1%.

W III kwartale 2009 roku zebrano łącznie 11,1 tys. ankiet, z tego 5,6 tys. od Polaków i 5,5 tys. od cudzoziemców.

Dotychczas ukazały się następujące opracowania dotyczące pogranicza polsko-ukraińskiego

I. Wyniki wstępne. Badanie pilotażowe obrotów towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej:

- ◆ III kwartał 2008 roku.
- ◆ IV kwartał 2008 roku.
- ◆ I kwartał 2009 roku.
- ◆ II kwartał 2009 roku.

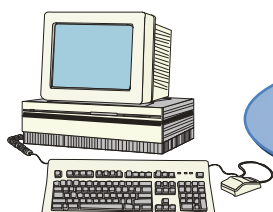
II. Seria „Charakterystyka pogranicza polsko-ukraińskiego”

- ◆ Powiaty wchodzące w skład polsko-ukraińskiej strefy przygranicznej.
- ◆ Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w podkarpackim i lubelskim rejestrze REGON na pograniczu polsko-ukraińskim.
- ◆ Stan, ruch naturalny i migracje ludności w 2007 r.
- ◆ Rynek pracy w 2007 r.
- ◆ Turystyka w 2007 r.
- ◆ Ochrona zdrowia w 2007 r.
- ◆ Ochrona środowiska w 2007 r.
- ◆ Budżety gmin w 2007 r.
- ◆ Stan, ruch naturalny i migracje ludności w 2008 r.

III. Pozostałe

- ◆ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej na pograniczu polsko-ukraińskim, województwo podkarpackie i lubelskie - *monitoring kwartalny*.
- ◆ Pogranicze polsko-słowacko-ukraińskie.
- ◆ Pogranicze polsko-ukraińskie w liczbach.
- ◆ Pogranicze polsko-ukraińskie; województwo podkarpackie i lubelskie - podregiony, powiaty, gminy.

Wszystkie ww. opracowania dostępne są na stronie internetowej
Urzędu Statystycznego w Rzeszowie
pod adresem:

<http://www.stat.gov.pl/rzesz>